

Sayı : 51592363-045-E.3597280

05/07/2017

Konu : Serbest Bölgelere Gelir Vergisi

Stopajı Teşviki

T.C.

EKONOMİ BAKANLIĞI

Serbest Bölgeler, Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü

Söğütözü Mah. 2176. Sokak No:63 06350 Çankaya/ANKARA

İlgi: 15/06/2017 tarihli ve E.67204 sayılı yazınız

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınan İlgide kayıtlı yazınızda,

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 6772 sayılı Kanun ile değişmeden önceki Geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan serbest bölgelerde faaliyette bulunan üretici firmaların serbest bölgelerde ürettikleri ürünlerin FOB bedelinin en az % 85 ini yurduşına ihraç etmeleri halinde istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler açısından gelir vergisinden müstesna olduğuna ilişkin düzenleme kapsamında; bazı serbest bölge firmalarının söz konusu tutarı işçiye ödeme yoluna gittikleri, firmaların büyük çoğunluğunun ise Maliye Bakanlığı tebliğine uygun biçimde tahakkuk-işveren lehine uygulama yaptıkları, yaşanan sıkıntıya çözüm amacıyla ilgili (b) bendinin 6772 sayılı Kanun ile,

“.....

b) Bu bölgelerde üretilen ürünlerin FOB bedelinin en az %85'ini yurt dışına ihraç eden mükelleflerin istihdam ettikleri personele ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan gelir vergisi, verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden indirilmek suretiyle terkin edilir. Bu oranı %50'ye kadar indirmeye ve kanuni seviyesine kadar yükseltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bakanlar Kurulu bu yetkiyi, stratejik, büyük ölçekli veya öncelikli yatırımlar ile konusu, sektörü ve niteliği itibarıyla proje bazında desteklenmesine karar verilen yatırımlara yönelik olarak, bölge, sektör ya da faaliyet alanı itibarıyla farklılaştırarak veya kademelendirerek kullanabilir. Yıllık satış tutarı bu oranın altında kalan mükelleflerden zamanında tahsil edilmeyen vergiler cezasız olarak, gecikme zammıyla birlikte tahsil edilir.”

Şeklinde değiştirildiği ve söz konusu değişikliğin gerekçesinin de gelir vergisi teşvikinin işçilere sağlanan bir avantaj olmayıp işverenlerin istihdam maliyetlerini azaltmaya yönelik olduğu, dolayısıyla çalışanların bu teşvik unsuru üzerinde hak iddia etmelerinin söz konusu olamayacağı, yapılan düzenlemeyle, işçi üzerinden hesaplanan gelir vergisi stopajı teşvikinin işverene ait olduğu hususunun açıklığa kavuşturulmak istendiği,

Yazının devamında ise söz konusu kanun değişikliği doğrultusunda bahse konu teşvik maddesini işçi lehine uygulamış firmalardan yazılı taleplerin Ekonomi Bakanlığına iletildiği,

yine Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu tarafından da söz konusu uygulama değişikliğinin, çalışma barışı ve endüstri ilişkilerinin bozulmasına neden olacağından endişe edildiğinin belirtildiği ve söz konusu hususta bir çözüm sağlanması adına; sigorta primine tabii tutulan kazancın bir parçası olan terkin edilmiş gelir vergisinin çalışana ödenmesi halinde, bunun ikinci kez prime tabii tutulmaması doğrultusunda bir düzenleme yapılmasının talep edildiği,

Belirtilerek bu doğrultuda terkin edilen ve işveren ihtiyarında işçiye ödenmiş/ödenecek bulunan gelir vergisine tekabül eden tutarın sigorta primi hesabına dahil edilmemesi biçimindeki öneriye yönelik Bakanlığımızın değerlendirmelerinin Ekonomi Bakanlığına iletilmesi istenilmiştir.

Bilindiği üzere 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 80 inci maddesi sigortalıların prime esas kazançlarını düzenlemektedir. İlgili madde kapsamında hangi unsurlardan prim alınacağı, kısmen prime tabii tutulacak ve hiç prim alınmayacak kalemler belirlenmiştir.

Bu doğrultuda ilgili Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde;

a) Prime esas kazançların hesabında;

1) Hak edilen ücretlerin,

2) Prim, ikramiye ve bu nitelikteki her çeşit istihkaktan o ay içinde yapılan ödemelerin ve işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen tutarların,

3) İdare veya yargı mercilerince verilen karar gereğince yukarıdaki (1) ve (2) numaralı alt bentlerde belirtilen kazançlar niteliğinde olmak üzere sigortalılara o ay içinde yapılan ödemelerin,

brüt toplamı esas alınır."

(b) bendinde;

" b) Aynı yardımlar ve ölüm, doğum ve evlenme yardımları, görev yollukları, seyyar görev tazminatı, kıdem tazminatı, iş sonu tazminatı veya kıdem tazminatı mahiyetindeki toplu ödeme, keşif ücreti, ihbar ve kasa tazminatları ile Kurumca tutarları yıllar itibarıyla belirlenecek yemek, çocuk ve aile zamları, işverenler tarafından sigortalılar için özel sağlık sigortalarına ve bireysel emeklilik sistemine ödenen ve aylık toplamı asgari ücretin % 30'unu geçmeyen özel sağlık sigortası primi ve bireysel emeklilik katkı payları tutarları, prime esas kazançta tabii tutulmaz."

(c) bendinde ise;

" c) (b) bendinde belirtilen istisnalar dışında her ne adla yapılırsa yapılsın tüm ödemeler ile aynı yardım yerine geçmek üzere yapılan nakdi ödemeler prime esas kazançta tabii tutulur. Diğer kanunlardaki prime tabii tutulmaması gerektiğine dair muafiyet ve istisnalar bu Kanunun uygulanmasında dikkate alınmaz."

Hükümleri yer almıştır.

Buna göre işverenlerce istihdam maliyetlerinin azaltılması kapsamında kendilerine ödenmekte olan gelir vergisi teşvikinin çalıştırmış oldukları işçilerine ödenmesi durumunda, daha önce sigorta primi kesintisine tabi tutulmayan söz konusu ödemenin ikinci kez prime tabi tutulması gibi bir durum söz konusu olmadığından ve Kanunun yukarıda belirtilen hükümleri kapsamında primden istisna edilen ödemeler içinde yer almadığından yapılan/yapılacak olan ödemelerin sigorta primi kesintisine tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.